

Cena Kurjera:
W Warszawie: podana jest w nagłówku numeru wieczornego.
Na prowincji i w Cesarstwie: opłata za przesyłkę i koszt ekspedycji: rocznie rs. 3, półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartalnie kop. 75, miesięcznie kop. 25.
Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera przyjmowaną być nie może.
Numer pojedynczy wieczorny kop. 5, poranny w dniu powszednim k. 3, w niedziele i święta k. 5.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY PIĄTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-jej rano do 8-jej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-jej rano do 1-jej w południe.

Dziś: Stefana króla węgierski.
Czwartek: Bronisławy Panny.
Piątek: Rozalji Panormitańskiej P.
Sobota: Wawrzyńca Justynjana

Wschód słońca o godzinie 5 minut 13.
Zachód " 6 " 45.
Długość dnia godzin 13 minut 32.
Ubyło " 3 " 11.

Wschód księżyca o godzinie 10 minut 56 w.
Zachód " 1 " 40 w.
Wysokość wody na Wiśle stóp 2 cali 10.
Dziś o godzinie 4-jej zrana ciepła 7° R.

Cena ogłoszeń:
Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.
Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.
Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, z wyjątkiem niedzielnych i świątecznych, zamieszczone nie będą.
Ogłoszenia do Kurjera przyjmuje także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frendlera, ulica Senatorska nr 18.
Niedziela: Zacharjasza Pioroka.
Poniedziałek: Reginy Panny M.
Wtorek: Narodzenie N. M. P.
Sroda: Gorgonjusza Męcz.

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie.—Dziś Czeiboga, jutro Przesława św.

Teatry: Teatr Wielki: dziś „Flick i Flock”; jutro „Faust” (występ pani Brajninowej i pana Jeromina);— teatr Letni (w ogrodzie Saskim): dziś „Lilwa Quintilla”, „Złoty cieciec” i „Hrabia rejent”; jutro „Mał z grzeczności”;— teatr Nowy (przy ulicy Królewskiej): dziś „Porwanie Sabinek” (pierwszy raz); jutro „Kamionka”. (Godzina 7 i pół wieczorem.)

Ogród zoologiczny, ulica Bagatela. Otwarty codziennie od godziny 10-jej rano do wieczora.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Kolej terespolska wprowadziła dodatek I-szy do taryfy związku warszawsko-caryńskiego i warszawsko-włocławsko-kaspijskiego. Dodatek ten zawiera poprawki i zmiany w taryfie pomienionego związku, oraz taryfę specjalną na przewóz nafty oczyszczonej w cysternach z Carycyna, obowiązującą od 13-go sierpnia, przyczem za przewóz nafty do Pragi terespolskiej i nadwiślańskiej opłata rogatkowa pobierana nie będzie.

— Kolej terespolska weszła w umowę z koleją petersbursko-warszawską celem zaprowadzenia bezpośredniej komunikacji między dwiema temi drogami na przewóz zboża do magazynów tranzytowych, znajdujących się na stacji Praga terespolska.

— Rozpoczęta przed kilku miesiącami budowa gmachu szkoły technicznej na placu należącym do kolei wiedeńskiej, obecnie już tak postąpiła, że mury są i.a. wykończoniu i za kilka tygodni pokryte będą dachem, poczem jeszcze w r. b. rozpoczęte będą roboty wewnętrzne. Nowy budynek z początkiem przyszłego roku szkolnego oddany będzie do użytku.

— Bankowi Polskiemu władza wyższa dozwoliła dyskontować na ogólnej zasadzie weksle płatne nie tylko w Warszawie, lecz i w innych miastach. Do oceniania wartości weksli przedstawianych do dyskonta, Bankowi służy prawo zaprosić odpowiednią liczbę osób, z pomiędzy więcej znanych kupców, ażeby na równi z radcami handlowymi zajmowali się tą czynnością. Nadto ze względu na bliskie przekształcenie Banku Polskiego na kantor Banku Państwa, Bank Polski wzywa osoby zamierzające przedstawiać weksle do dyskonta w przyszłym kantorze warszawskim, aby zewczas zgłaszały się o to do p. o. prezesa Banku Polskiego. Kantor warszawski, stosownie do zasad przyjętych przez Bank Państwa, dyskontować będzie tylko weksle osób znanych i zasługujących na zaufanie, a zarazem trudniących się handlem, oparte na rzeczywistych stosunkach handlowych pomiędzy wystawcą a żyran-tem. Deklaracje z prośbą o przyznanie kredytu przyjmowane będą codziennie, prócz świąt i niedziel, od godziny 11-jej do 12-jej w południe i winny być spisane na odpowiednich blankietach, których Bank dostarcza bezpłatnie.

— W Warszawie istnieją obecnie następujące instytucje i zakłady dobroczynne: 1) pod zawiadywaniem rady miejskiej dobroczynności publicznej: dom schronienia dla starców, przytułek dla starych sług i wyrobników, zakład dla sierot dziewcząt przy instytucji św. Kazimierza, dom przytułku dla biednych starców wyznania mojżeszowego, ochrona dla biednych chłopców wyznania mojżeszowego, pięć przytułków dla biednych pędożnie; 2) pod opieką warszawskiego Towarzystwa dobroczynności: dom schronienia dla starców, zakład wychowawczy dla sierot chłopców, zakład wychowawczy dla sierot dziewcząt, przytułek dla chorych dziewcząt pozostających bez opieki rodziców, 25 ochron dla przychodzących dzieci biednych rodziców, przytułek dla biednych rekonwalescentów wyszłych ze szpi-

tała; 3) pod opieką i zawiadywaniem rosyjskiego Towarzystwa dobroczynności: maryjski przytułek dla sierot, mikołajewski przytułek dla żołnierskich dzieci; 4) pod zawiadywaniem gminy ewangelicko-angsburskiej: dom schronienia starców, zakład wychowawczy dla sierot dziewcząt i chłopców, ochrona dla przychodzących dzieci biednych rodziców; 5) pod opieką osób prywatnych: zakład opieki Matki Boskiej dla upadłych kobiet, zakład św. Marty dostarczający pracy biednym kobietom, przytułek dla paralityków imienia Sobańskiego, warszawski dom schronienia dla chorych kobiet a także dla starców pochodzenia szlacheckiego, przytułek dla paralityków imienia hr. Czarnieckiego.

— W zeszłym tygodniu dopełniono rewizyj sanitarnych w 227 domach, a 33 właścicieli za nieporządki pociągnięto do odpowiedzialności sądowej.

— W dniu wczorajszym przystąpiono do ułożenia nowego drewnianego chodnika na moście z lewej strony, skutkiem czego komunikacja piesza po tej stronie mostu na czas robót została zamknięta.

— Z powodu robót kanalizacyjnych ulica Nowiniarska od Franciszkańskiej do Świętojerskiej zamknięta została dla komunikacji kołowej.

— W b. Zamku królewskim prowadzą się roboty około urządzenia wodociągów, gazu oraz innych ulepszeń wewnętrznych. Jednocześnie restauruje się kilka sal.

— Z powodu wyjazdu na urlop naczelnika straży ogniowej, pułkownika Onoprienki, obowiązki tegoż pełni brandmajster kapitan Aleksandrowicz.

— Dyrektor departamentu cełnego rz. radca stanu Tuchałko, w dniu wczorajszym przyjechał do Warszawy.

— Szef żandarmów generał-major Brook, w dniu wczorajszym wyjechał do Brześcia Litewskiego.

50)

PANNA FELICJA.

POWIEŚĆ
PRZEZ

Walerję Marrené.

(Dalszy ciąg.)

— Czy nie pomyślałaś pani nigdy o innym sposobie zarobku?—zapytał wreszcie.

Zdawała się zdziwioną pytaniem, bo rzeczywiście nie pojmowała jasno jego pobudek.

— Dlaczego miałabym zmieniać?— spytała wreszcie z pewną nieśmiałością, usprawiedliwioną ostrym głosem jego i surowym wyrazem. — Czy to pan nie wie, że kaźden interes wyrobić potrzeba, a kobiecie o zyskowne zajęcia bardzo trudno. Cóżbym ja zresztą robiła? Na założenie handlu nie miałam pieniędzy i handel nie zawsze pójdzie? Czy to jeden stracił? A co by się z Resią stało?..

— Czyż tylko handel na świecie?— zawołał niecierpliwie.

— A cóż innego?— spytała z naiwnością, która świadczyła o ciasnym kole jej pojęć.

Po chwili jednak dodała:

— Prawda, słyszałam, że są kobiety co zarabiają, ucząc drugich. Ale ja tego nie potrafię. Nie wychowano mnie w taki sposób. Miałam rówieśnice, które chodziły na pensję, mnie posyłać nie chciało. Ojciec mówił, że na pensji zapomnę o tem, co dla kobiety żydowskiej najpotrzebniejsze, że nie będę zachowywać starożytnych obyczajów i pilnować gospodarstwa: „Niech ona będzie taka, jak ty, dodawał zwracając się do matki, niech potrafi zarządzać tem, co mąż zapracuje.” Nie przewidział, że nikt na mnie pracować nie będzie.

Mówiła to z łagodnym wyrazem, który musiał rozbroić gniew Konrada.

Przez chwilę długą wpatrywał się w nią i czuł, że wzrok jego miękki i topniał, spoczywając na tem pięknym obliczu.

— A pani?—zapytał—co o tem sądzisz dzisiaj?

— Ja? ja myślę, że rodzice kochali mnie i pragnęli, żeby mi było jaknajlepiej.

— A jednak, gdybyś pani była odebrała takie wychowanie, jak jej rówieśnice, czy to nie byłoby lepiej?

Uśmiechnęła się filozoficznie.

— Czy ja wiem?—odparła.—Znam takie co się uczyły, a nie są dlatego ani szczęśliwsze, ani bogatsze odemnie!

Nie takiej odpowiedzi spodziewał się Konrad; on myślał, że przynajmniej Chaja czuje to wszystko czego jej braknie, że może boleje nad dzielącą ich intelektualną zaporą, dlatego też oburzyło go praktyczne zastosowanie wiedzy, jakie zdawała się jedynie pojmować. Powstał z miejsca, przypominając sobie, że wizyta jego, jako lekarza, była już skończona. Ale spotkał pałacę, szczerą i pokorną razem spojrzeń dwojga aksamiitnych oczów i zamiast pożegnać się, przeszedł parę razy wszcz i wzdłuż pokoju.

— A cóż pani uczynisz z Resią?—zapytał wreszcie.—Czego uczyć ją będziesz?..

— Ja dotąd—odparła—myślałam tylko o tem, żeby ona była zdrowa.

— Teraz wiesz pani przecież, że zdrową będzie..

Chciał wybać za pomocą najsilniejszego jej uczucia, co sądziła o kwestji obchodzącej go najmocniej. Ona przecież tego nie rozumiała. Przeciwnie, uwaga jej z powodu ostatnich słów Konrada skierowała się cała na zdrowie córki i na wdzięczność, jaką winną mu była z tego powodu.

— Ona będzie chodzić, będzie mogła bawić się,

jak inne dzieci?—pochwyciła z iskrzącymi oczyma, nienasycona podobnych zapewnień.

— Będzie! będzie!—powtórzył z odcieniem niecierpliwości.

Chaja znów nie rozumiała tego.

— Oh!—zawołała—tylu doktorów leczyło ją i wyleczyć nie mogło! A dziś! dziś! jam taka szczęśliwa, jakbym się na świat narodziła.

— Nie było to, czego on żądał, przecież wdzięczność jej rozbroiła go.

— Tak!—mówił, siadając znowu na dawnym miejscu—za tydzień, za dwa najdalej, Resia wstanie.

Zaczął mówić o tem, jak ostrożnie trzeba będzie z nią postępować, dawał różne przepisy, zwracając się nawet do dziecka, które słuchało go, przerywając czasem srebrnym śmiechem.

Śmiech ten był u niej nowością. Chore dzieci naprzód zapominają śmiechu, to też Chaja słuchała go zachwycona i sama śmiała się także, lży szczęściem migotały na jej rzesach, a drobne ręce o długich, giętkich, delikatnych palcach, zaplecione na kolana, drżały. Pochyliła gładkie czoło, a Konrad widział całe bogactwo jej krucznych włosów, w których ciemno-błękitną barwą lamało się słońce.

— O czym pani myślisz?—zapytał powodowany tajemną nadzieją, że nie był zupełnie obcy jej myślom, że powie mu cośkolwiek, co by odpowiadało jego pragnieniom.

Ona odparła bez wahania:

— Myślę, że Bóg jest dobry, kiedy zesłał Resi takiego doktora i że gdybym panna była spotkała wcześniej..

Nie dokończyła zaczętej myśli słowem żadnym, tylko jakiś uśmiech, pełen skupionego szczęścia, poruszył jej wargi.

Wdzięczność jej zaczynała mu być nieznośną, pragnął wzbudzić inne uczucia. A teraz nasunęło mu się przypuszczenie, na które zawrzała w nim krew cała. Gdyby nie choroba Resi, życie jej by-

— Dyrektor kolei terespolskiej i nadwiślańskiej p. Leon Gnoiński, wyjechał na dokończenie urlopu. Obowiązki dyrektora na kolei terespolskiej pełni zastępczo inżynier Brzezicki, naczelnik służby drogowej, a na nadwiślańskiej naczelnik wydziału mechanicznego p. Paszkowski.

— JW. Naczelnik kraju generał-adjutant Hurko w dniu wczorajszym o godzinie 9-ej minut 15 wieczór, pociągiem kolei terespolskiej powrócił z Brzeźcia do Warszawy.

— JE. arcybiskup warszawski Popiel powrócił wczoraj wieczorem do Warszawy po czterotygodniowej nieobecności. Jak wiadomo, JE. ks. arcybiskup przebywał dla poratowania zdrowia we wsi Czaple, u swojej rodziny.

— Z literatury.

* Staraniem nowej redakcji, tymczasowo złożonej po śmierci s. p. Szafarkiewicza, wyszedł z druku nr 15 *Inżynierji i budownictwa*, w którym oprócz dalszego ciągu różnych prac bieżących pp. Szymanowskiego, Szpadkowskiego i innych, pomieszczony jest życiorys zmarłego redaktora tego pisma.

Życiorys ten ozdobiony nader starannie wykonanym portretem, napisany został przez p. H. Wróblewskiego.

Dowiadujemy się, że następne numery tej pożytecznej publikacji znajdują się już w druku, czyli, że w wydawaniu pisma nie zajdzie żadna przerwa.

Szczęść Boże!

* Nakładem księgarni Teodora Paprockiego opuścił prasę zbiorek drobnych nowelli Wiktora Gomulickiego p. n. „Obrazki prawdziwe”.

Gomulicki zbyt dobrze znany jest naszym czytelnikom, ażebyśmy potrzebowali dodawać, iż z jego literackiej pracowni wychodzą tylko rzeczy godne prawdziwego artysty.

— Z teatru i muzyki.

* Kadry naszej opery zaczynają kompletować się zwolna.

Czy na długo?

Trudno wiedzieć; tajemnice urlopów są niezbadane i kto wie, czy za kilka tygodni nie trzeba będzie latać repertuaru śpiewakami operetkowymi lub debutantami.

Tymczasem przyjechał p. Myszuga, co umożliwiło danie „Marty”, tym razem w przyzwoitym komplecie, bo Nancy była panna Machwicówna, a jako Julja wystąpiła panna Szlezycierówna.

O goszczącej u nas mezzo-sepianistce nie mamy nic nowego do powiedzenia, a że to, co się zawsze o niej mówi, może być tylko dobrem, więc z chęcią powtórzmy, że panna Machwicówna ślicznie, jako śpiewaczka, partję swoją traktowała.

Po raz pierwszy od dość dawnego czasu słyszeliśmy wszystko, co w partycji napisane, a nie jest

łoby poszło odmienną koleją. Może żałowała teraz tej przeszłości.

Myśli tej znieść nie mógł.

— Gdyby Resia wyzdrowiała wcześniej, przed kilku laty—wyrzekł zwolna—zapewne byłaby pani poszła za mąż po raz drugi, miała gospodarstwo, inne dzieci?

— Nie myślałam o tem.

— Ale teraz to przyjdzie samo z siebie, będą pani swatki nasyłać.

Milczała zadumana, nie przecząc, ani przytakując.

— A pani—dodał z ukrytym gniewem—pani będziesz szczęśliwa, bo na ciebie i na dzieci mąż pracować będzie.

Wzruszyła ramionami.

— Czy ja wiem?—odparła.—Już cię, jak zostałam sama bez niczego na świecie, zdjął mnie strach wielki i czułam się bardzo nieszczęśliwą. Dziś dałam sobie radę, przyzwyczaiłam się rzadzić sama, nikomu nie zdawać sprawy ani z czynów, ani z pieniędzy. Ja jestem już inna, niż byłam i chciałabym czego innego niż dawniej...

Konrad zdążył gdy wymawiała te słowa, bo wielkie jej palące oczy zwróciły się ku niemu, jakby zwierając mu się z niepokojów i wahań swoich.

Uspokobienie to jednak było w niej krótkotrwałe, praktyczny zmysł górował nad nim i wnet odpędził troski dalekie.

— O!—zawołała z uśmiechem—mam też czem sobie głowę zaprzętać!

— I owszem, pani!—wyrzekł Konrad—o przyszłości myśleć zawsze trzeba.

— Ja też myślę—pochwyliła—myślę jak zarobić, jak oszczędzić, jak interes poprowadzić. Ale na cóż mamy myśleć o tem czego zapewne nie będziemy?

Nie nalegał, bo wreszcie cóż jej miał powiedzieć. Serce jego było znów niepewne, myśli zmęczone, a na usta tłoczyły się wyrazy bezładne i niepewne, których w ten sposób wymówić nie chciał.

to rzecz tak zwyczajną, aby o niej nie warto było wspomnieć, tem bardziej, że każda usłyszana nuta dzwoniła jak kryształ i każdy frazes oddany był ze smakiem.

Panna Szlezycierówna nader poprawnie śpiewała partję tytułową, szczególnież częścią jej koloraturą, która wykonana była lekko i swobodnie.

Momenta liryczne mniej szczęśliwie się udawały, z powodu braku temperamentu, który jest słabą stroną w zdolnej zresztą i sumiennej artystce.

Zycia więcej potrzeba było w wesolej lady, uczucia i poezji w rozkochanej damie, w całości zaś iskierki zapalu, któraby odjęła śpiewowi jakiś nastrój senności, oddziaływały chwilami niekorzystnie na słuchacza.

Pan Myszuga rozwinął wczoraj cały wdzięk wyczętowanego głosu i prawdziwie czarował liryczną ekspresją śpiewu, co zaznaczamy z wielką przyjemnością.

Ale oddawszy sprawiedliwość śpiewakowi, zwrócimy się do pracownika sceny warszawskiej, na której, według nowego kontraktu, ma znów rok pozostać, z zapytaniem: co znaczą to przyrzucenie partji Lionela nakształt wielkancanego przekładacza, w którym włoski język przeplatany był polskim i na odwrót?

Raz już zwracaliśmy uwagę artystów opery na niedorzeczność takiej, niczem nie usprawiedliwionej mieszanki, na absurd odzywiania się w każdej scenie innym językiem.

Trwanie w tym absurdzie jest dowodem samowoli, nad którą dyrekcja powinna rozciągnąć kontrolę.

Czas nareszcie, ażeby teatr warszawski przestał być traktowany jak hotel, do którego zajechawszy w przelocie, śpiewak reguluje wszystko nie do potrzeb własnej sceny, ale do wymagań zagranicznych teatrów.

Oprócz urlopów zastrzeganych w kontraktach bez względu na interes sceny miejscowej, występują jeszcze kombinacje z językiem i zmuszanie publiczności polskiej do słuchania śpiewu po włosku dlatego tylko, że może się zdarzyć temu panu lub tej pani zaśpiewać parę razy na obcej scenie.

Czy istotnie nasze pieniądze gorsze są od zagranicznych?

* W teatrze Nowym odbędzie się dzisiaj przedstawienie głośnej krotkowieli z niemieckiego braci Schönthanów p. t. „Porwanie Sabinek”.

W wykonaniu wezmą udział: panie Borkowska, Cieślińska, Leszczyńska i Micińska, tudzież pp. Grubiński, Holtzman, Morozowicz, Słwiński i Turczynowicz.

* P. Rapacki powrócił z urlopu i wystąpi pierwszy raz w nadchodzącą sobotę w „Partji pikiety”.

* Żółkowski zażęknął za nową kreacją.

Genjalny nasz artysta niepostrzega na zdoby-

Powstał nierad z siebie i drugich. I po raz setny wyszedł z tego małego mieszkanka, ścigany błogosławieństwami Chai i wdzięcznym szczebiotem dziecka, zapytując sam siebie, co ma uczynić?

Tymczasem dni mijały jedno po drugim, przynosząc zwolna zmiany różne.

Adolf dogorywał i żadna sztuka nie mogła życia jego uratować. Konrad był tam rzadziej. Obecność doktora nie mogła być choremu pożyteczną, co najwięcej uspokajała go.

Konrad przestał nawet zapisywać lekarstw, ażeby nie rujnować daremnie biednej rodziny.

Śmierć widywał codziennie i nie ona to odstraszała go od Słońskich, ale od ostatniej rozmowy nie mógł patrzeć na Felicję. Przyjaźń, jaką miał dla niej, rozwiała się nagle, ustępując wstrętowi; nie mógł pojąć jakim sposobem zwierzył się jej ze swoich wahań i dał prawo wglądać w głąb swego serca.

Odzywał się on do istoty, którą znał dobrą, wylaną, która słuchała go zawsze z rodzajem nabożeństwa, przyznawała słuszość, zanim usta otworzył. A tymczasem, zamiast być echem jego, dotknęła go w najdrażliwszą stronę.

Trzeba jednak przyznać, iż nigdy ani na chwilę nie domyślał się jej uczuć, nie przeczuwał, jaką miłością kochała go ta biedna dziewczyna.

Teraz ta smutna, wybladła, badawcza twarz, na której czytał cichy wyrzut, stawała mu się nieznośną. Byłby chciał wybrać chwilę dla odwiedzenia chorego, kiedy jej w domu nie było. Ale zastawał ją zawsze niezmiennie. Felicja do kościoła nawet chodziła tylko na chwilę, bo stan Adolfa wymagał nieustannej pieczy i starań.

Trawiony gorączką, stawał się on fantastycznym, drażliwym, gniewało go wszystko i wszyscy, a jeśli Felicja zostawiła go z matką na chwilę, z pewnością za powrotem zastała matkę we łzach, a brata w stanie podniecenia, który powodował gwałto-

tych laurach i jak się dowiadujemy, powiększy on jeszcze przed końcem roku bieżącego nową postacią wspaniałą i bogaty swój repertuar.

* Polski świat artystyczny w Zakopanem reprezentowany był w tym roku przez panie Modrzejewską i Zimajerową.

— Z teatrzyków ogródkowych.

Dziś w teatrze „Belle-vue” przedstawioną będzie po raz pierwszy „Baśń jesienna” p. Sławomira Steckiego.

Muzykę do tego utworu skomponował Zygmunt Noskowski.

— „Śmiech dla łez”.

Filantropijna jednodniówka humorystyczna jest już za ukończeniem i za kilka dni ukaże się na mieście.

Okladkę chromolitograficzną opracowali zbiorowo F. Kostrzewski i Wł. Szymanowski.

Całość obejmuje prace około pięćdziesięciu pracowników pióra oraz piętnastu artystów.

Na czele tych ostatnich stanął sędziwy powieściopisarz J. I. Kraszewski.

— Popiersie Odyńca.

P. Hipolit Marczewski, artysta-rzeźbiarz przybyły z Rzymu, wypracował popiersie s. p. A. E. Odyńca. Reprodukcje tego dzieła ukażą się wkrótce w handlu.

— Konkurs.

Baron Lenoal z Nicei, a właściwie z Warszawy, jak donosi *Gazette hebdomadaire*, ustanowił premjum 3,000 fr. za najlepsze zastosowanie mikrofonu do użytku głuchych.

W liczbie sędziów ofiarodawca wymienia dra med. Benniego w Warszawie.

Termin przyznania nagrody przypada za trzy lata tj. we wrześniu r. 1888-go.

— Z wystawy ogrodniczej.

Plac wystawy prawdziwie kalejdoskopowym podlega zmianom.

Już nie z dnia na dzień, ale w ciągu godzin kilku powstają nowe trawniki, nowe gaje, nowe klomby...

Gdzie jeszcze rano wczoraj nie było, wieczorem już widzieliśmy wspaniałą kwiatnicę.

Wszystko postępuje z gorączkową szybkością.

Wczoraj wieczorem rozdawano i rozsyłano zaproszenia na uroczystość otwarcia, rozdawano listy dla wystawców, ich pomocników, robotników itp. i od dziś nikt bez legitymacji na plac wpuszczonej nie zostanie.

Kancelaria wystawy znajduje się tuż przy wejściu na plac a bilety także i dziś w dalszym ciągu wydawane będą.

Roboty około przybrania pawilonów i szop na warzywa i owoce postępują też bardzo szybko a z-

wne paroksyzmy kaszlu, krwotoki. Mogła go wprawdzie czasem powierzyć Maryni. Ale Marynia znów nie umiała ukryć wrażenia, jakie na niej robiła jego choroba. Było to dziecko jeszcze nie zahartowane, nie zdolne panować nad sobą, a gdy Adolf zwyczajem swoim mówił jej o przyszłości, wybuchała płaczem, a przytem trzeba było koniecznie wystarczyć zwiększonym wydatkom domowym.

Felicja nie byłaby nigdy dokazała tego cudu, gdyby panna Kordulska nie okazała się prawdziwą Opatrznością całej rodziny, użytkując jej pracę. Odkryła ona talent haftarski Felicji i potrafiła znaleźć zbyt na jej roboty.

Moda przychodziła jej w pomoc.

Felicja z benedyktyńską cierpliwością wyszywała na atlasie lub materji bukiety kwiatów i ta robota mało rozpowszechniona dotąd, przynosiła jej pewne korzyści. Sama nie byłaby nigdy wpadła na ten pomysł użytkowania w ten sposób swoich zdolności, a Kordulska, która ciągle przebiegała miasto i na mody zwracała baczną uwagę, zobaczywszy coś podobnego w jednym z magazynów, dostała dla niej obstalunek, targowała się jak o swoje i klóciła nawet, gdy tego było potrzeba.

Teraz można było widzieć Felicję nieustannie pochyloną nad tamburkiem przy oknie brata, uważną na każde jego skinienie, gotową położyć robotę, by podać mu chłodzący napój lub przyrządzić cośkolwiek według jego smaku i znów do niej powrócić, choćby sto razy odrywana była.

Czy ta mechaniczna praca przynosiła jej ulgę lub wydawała się uciążliwą—niepodobna było odgadnąć. Spełniała ją automatycznie, nie dając poznać po sobie znużenia, ponura i spokojna, przez sześć dni w tygodniu.

W niedzielę składała haft, ale pomimo to siadała na tem samym miejscu z pochyloną głową, wpatrując się martwym wzrokiem w rysy i plamy jesionowego stolika, jak wpatrywała się w robotę.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

tego co już dokonano, sądzić można, że całość będzie wspaniała.

Girlandy z zieleni zdobić będą całą wystawę. Girland tych zamówiono w okolicach w jodły obfitujących aż 3000 lokci.

Pawilon ogólny, wybity wewnątrz cały biało w czerwone pasy, tak, że ściany jego stanowić będą przepyszne tło, na którym zieleni roślin doskonale będzie odbijać.

Prawe skrzydło tego pawilonu głównego przeznaczone zostało dla grupy drugiej, a mianowicie dla planów i rysunków ogrodniczych, oraz dla malarstwa i rysunków z ogrodnictwem w związku pozostających.

Do tego ostatniego działu należą wszelkie przedstawienia roślin, kwiatów, warzyw i owoców na płótnie, papierze, atlasie, skórze, porcelanie itp.

Urządzenie światła elektrycznego będzie zapewne dziś wieczorem już ukończone, poczem zostaną dokonane próby.

O ile się zdaje, lampa przez p. Podgórskiego używana, oraz 6 lamp mniejszych p. Lenczewskiego, oświetla doskonale plac, a pięć lamp firmy Abakanowicz i sp. w pawilonie głównym, dadzą znakomite światło.

Grupy sędziów potwierza się i ukonstytuują ostatecznie na zebraniu, jakie się ma odbyć jutro, o godzinie 5-ej po południu, w sali Doliny szwajcarskiej.

Deklaracje dotąd z każdą chwilą napływają.

== Winogrona.

Kolejami żelaznymi nadejdą znaczne partje zagranicznych winogron.

Cena tego owocu, z powodu obfitego napływu, jest dość przystępną.

== Odnawiacze obrazów.

Po miście snują się zagraniczni ajenci, zbierający obrazy do odnowienia.

O ile nam wiadomo, w Warszawie znajduje się dostateczna liczba malarzy zajmujących się wyłącznie tą czynnością.

Pomoc zatem zagraniczna jest w tym razie zbyt częsta.

== Znów „Estudiantina“.

Na przyszły miesiąc zapowiada przyjazd do Warszawy nowa partja gitarzystów pod nazwą „estudiantina española“.

Ciekawą dojrądy byłoby rzeczą dowiedzieć się, ile też takich „estudiantin“ Hiszpanja w kurs po Europie puściła?..

== Artystyczny murzyn.

Po podwórzach chodzi murzyn zaopatrzony w okrągłą harmonikę ręczną, czyli tak zwaną „koncertinę“.

Wygrywa on z wielką biegłością rozmaite melodie, za co otrzymuje rzęśiste datki.

Cera twarzy muzykusa stanowi niemalą przynętę dla podwórzowych melomanów.

== Dług wdzięczności.

W dniu onegdajszym jeden z komisarzy sądowych, zamierzał wyjść z domu dla dopełnienia smutnego obowiązku, to jest licytowania zajętych ruchomości pewnej zubożałej rodziny.

Wtem zjawia się jakiś mężczyzna, dobrze już niemłody i oświadcza, że w interesie owej rodziny presi o krótkie posłuchanie.

Komisarz chętnie się zgadza, a nieznajomy zastrzegając z góry, że nie powie kim jest, wręcza 400 rs., prosząc o zaspokojenie długu wynoszącego 200 rs. i o wręczenie pozostałej reszty panu **, głowie rodziny.

— Doprawdy, nie wiem, co o tem myśleć—rzecze zdumiony komisarz—przyjmując pieniądze.

— Myśl pan, co się tylko podoba—odpowiada z uśmiechem nieznajomy—lecz powiedz panu **, że pomoc tę może przyjąć bez żadnego zarumienienia, bo to jest należny mu dług, za pewien dobry czyn, który obecnie mogę spłacić.

Komisarz jak najchętniej podjął się tak przyjemnej misji, pierwszy raz bowiem z wizytą swoją wniósł do mieszkania straconej rodziny pociechę i radość.

Pan ** żadną miarą nie był wstanie przypomnieć sobie, jaki to dobry czyn zyskał mu podobną wdzięczność i kto jest ów tajemniczy nieznajomy.

== Szkodliwe figle.

Od kilku dni w różnych punktach naszego miasta nieznanie indywiduala psują tablice szyldowe, rysując je ostremi narzędziami, tak, że lakier spada i konieczną jest restauracja znaków.

Tego rodzaju manipulacja może być na rękę malarzom znaków, w każdym jednak razie zasługuje na dotrążne skarcenie.

== Kradzieże.

Noży wczorajszej na Ordynackiej pod nrem 6-ym do mieszkania F. Laskowskiego dobrali się złodzieje i unieśli klejnoty wartości około 400 rs.—Na Krochmalnej pod nrem 10

Perł Schorlatowej skradziono srebra wartości 300 rs — Na Orlej pod nrem 2-im Z. Tykocinerowi skradziono kolczyki wartujące 100 rs.

== Nieostrożność.

Znowu świeży dowód, jak potrzeba ostrożnie obchodzić się z bronią.

Noży wczorajszej w mieszkaniu Wilt rji Rucińskiej, przybyły ze wsi Karol Palezyński, pokazywał kilku osobom rewolwer, przyczem nieogłędnie pociągnął za cyngiel.

Nastąpił wystrzał i kula trafiła we fryzjera Romana Markowskiego.

Nieszczęśliwy stracił przytomność.

Życiu jego grozi niebezpieczeństwo.

== W kłótni.

Na Sowiej pod nrem 5-ym Katarzyna Bończowa w kłótni z Antonim Malajczykiem, oblała go uktropem.

Poparzony z ciężkiego bólu stracił przytomność i został odwieziony do szpitala.

== Miły małżonek.

Majster kunsztu szewskiego Józef Konopka, zamieszkały przy ulicy Żytniej pod nrem 20-ym, wróciwszy do domu w stanie podochoconym, rozpoczął z żoną kłótnię a następnie bójkę, w której zadał jej kilka bolesnych ran.

Na krzyk napastowanej przybiegli z pomocą sąsiedzi i po rozbrojeniu zapalczego małżonka, oddano go w ręce policji.

== Upadek z welocepedu.

Pracownik jednej z firm handlowych, młody 19-letni Izidor W., używając w dniu wczorajszym w Mokotowie sportu welocepedowego, najechawszy na kamień, upadł wraz ze swym wierzchołcem.

Upadek był fatalny, gdyż W. uderzywszy głową o kamień poniósł dotkliwą ranę i podniesiony w stanie omdlałym, odwieziony został dorożką do domu.

== Z bruku.

Zamieszkała przy ulicy Pokornej pod nrem 9-ym Eila Wasserman, licząca 26 lat wieku, przechodząc wczoraj około Banku polskiego, zachwiała się i upadła na chodniku.

Podniesiona w stanie nieprzytomnym, odwieziona została do szpitala starozakonnych, gdzie stan jej choroby uznano za groźny.

== Śmierć z najechania.

Niewiadomy z nazwiska mężczyzna, przejeżdżając wczoraj konno przez ulicę Sienną, skutkiem nieumiejętności kierowania koniem, najechał na trotuarze na stolarza Edmunda Szylera, 65-letniego staruszka, który skutkiem tego upadł na kamienie.

Podniesiony staruszek w stanie nieprzytomnym, odwieziony został do szpitala, gdzie wkrótce życie zakończył.

Winnym wypadku jeździec jest poszukiwany.

== Najechanie.

Powozący wozem ładownym Szmul Zaleman, przejeżdżając przez Pragę, najechał na p. Jana Mikulskiego, urzędnika, który skutkiem tego upadł na kamienie.

Podniesiony w stanie omdlałym z silnymi obrażeniami na całym ciele, odwieziony został do domu, winny zaś wypadku wężnicą pociągnięty został do odpowiedzialności sądowej.

== Fatalny wypadek.

Na Szmulowiznie Marjanna Kalemtowa, przekupka, uderzoną została przez rozbieganego konia kopytem w lewy bok. Kalemtowa zemdlła i pomimo rychłej pomocy lekarskiej, wkrótce życie zakończyła.

== Podrzucenie.

W dniu wczorajszym na Nalewkach znaleziono zwłoki podrzuczonego niemowlęcia.

Śledztwo sądowe zostało zarządzone.

== Przy pracy.

W dniu wczorajszym w fabryce akcyjnej na Nowej Pradze, walec maszyny porwał jednego z robotników, który zblżył się nieostrożnie.

Nieszczęśliwy poniósł śmierć na miejscu.

Zwłoki zostały zabezpieczone, celem wyprowadzenia śledztwa sądowego.

== Samobójstwo.

Z lewego brzegu Wisły, już na terytorjum gminy Młociny, rzucił się do wody jakiś człowiek porządnie ubrany, liczący około 35 lat wieku.

Kilku wieśniaków pobiegło na ratunek, lecz tylko zwłoki zostały wydobyte.

== Z djecezji płockiej.

W gronie duchowieństwa djecezji płockiej zaszły następujące zmiany:

Ks. Bernard Włostowski, wikariusz parafji kardedzińskiej, mianowany został administratorem parafji Brodowlaki, ks. Jan Rzakowski, wikariusz parafji nasielskiej, przeniesiony na wikariusza do parafji kardedzińskiej; ks. Konstanty Kruszewski, wikariusz parafji Biała, mianowany administratorem parafji Płonne; ks. Ignacy Antoszewski, administrator parafji Wielgie, przeniesiony na administratora parafji Szyski.

Zmarł ks. Adolf Fomaski, administrator parafji Szyski.

== Weteranka.

Z nad Buga donoszą nam co następuje:

„W dniu 21-ym sierpnia r. b. we wsi Wieniatyce, między Uściługiem a Włodzimierzem wolińskim, zakończyła doczesny żywot Zofja Kodrębska, sędziwa matrona, licząca 87 lat wieku.

Ś. p. Kodrębska zasługująca na nazwę weteranki, albowiem służyła w szeregach b. wojska polskiego, zataiwszy swą pleć.

Istotnie, rzecz to niezwykła, a jednakże prawdziwa i pownemu gronu osób, do dziś dnia żyjących, dobrze wiadoma.

Kodrębska urodzona w Królestwie, młodem jeszcze będąc dziewczęciem wyjechała za granicę z pewnym młodym człowiekiem, który popełnił

czyn nieuczciwy, przyrzekając ją poślubić, czego jednak nie dopełnił.

Porzucena przez kochanka, Zofja przechodziła rozmaite koleje, aż nareszcie rodzina miała ją za umarłą.

Tymczasem Kodrębska powraca do kraju, lecz przebrana po męsku i pod nazwiskiem Wańkowicza wstępuje do 8-go pułku linjowego.

Wańkowicz nie wpadł w żadne podejrzenie, a swoim sprytem, niezmierną usłużnością, zyskał sobie przychylność kolegów, ówczesny zaś pułkownik, Jan Skrzynecki, wziął niebawem młodego chłopca do siebie, jako przybocznego ordynansa.

Wysoki wzrost, dzielna budowa i organ głosu prawie tenorowy, dopomagały Kodrębskiej do ukrycia płci nader skutecznie i nikt się nie domyślał, że kobieta jest w szeregach.

Podczas kampanji, odwagą swoją Kodrębska zawstydzila niejednego mężczyznę.

Tenże sam Skrzynecki na placu boju obdarzył ją krzyżem *Virtuti militari* i stopniem podoficerskim.

W następnej jednak bitwie mniemany Wańkowicz ranny w nogę, był zaniesiony do lazaretu i tu tajemnica płci, od sześciu lat starannie ukrywana, wyszła na jaw.

Kodrębska jednak umiała wówczas zobowiązać słowem kilka otaczających ją osób, dość, że wiadomość o żołnierzu-kobiecie szerszemu ogłowi nie była znana.

Dalsze losy Kodrębskiej nie przedstawiają już żadnego interesu.

Pomimo kilku starających się o jej rękę, pozostała ona niezamężną i przez dłuższy czas przebywała za granicą u rodziny polskiej R.

Kiedy panna R. wyszła za mąż na Wołyń, Kodrębska jej towarzyszyła i otoczona powszechnym szacunkiem, doczekawszy się sędziwego wieku zmarła w Wieniatyczach.

Staruszka na kilkanaście lat przed śmiercią, z przeszłością swoją wcale się nie tała i wszystkim pokazywała drogę dla siebie pamiętki, to jest: mundur wojskowy i krzyż otrzymany na placu boju.

Słusznie więc ś. p. Kodrębskiej należy się miano „weteranki“.

== Karbunkuł.

Grzeźna choroba była karbunkuł, szerzy się obecnie w okolicach Warszawy.

Według raportu weterynarzy, najwięcej chorobą tą dotknięte są miejscowości: Koleń, Krubin, Okunin, Wieliszew i Potok.

W ciągu ostatnich kilku tygodni zabito już kilkadziesiąt sztuk bydła dotkniętego karbunkułem.

Weterynarz powiatowy p. Sawicki, ciągle obejżdzia powyższe miejscowości i przedsiębiorze energiczne środki dla powstrzymania zarazy.

== Zbrodnie i rabunki.

Z Białegostoku piszą do nas:

Takiej obfiteści przestępstw kryminalnych, jak ta, którą się odznaczyły u nas ostatnie dwa tygodnie nie mieliśmy już oddawna.

Najprzód banda złoczyńców, z pięciu czy sześciu ludzi złożona, napadła na jednego z gospodarzy wsi Hryniowicze, a zabrawszy wszystko co się tylko unieść dało, oraz kilkadziesiąt rubli gotówką, bezkarnie skryć się zdołała.

Taż sama, jak się zdaje spółka, w dwóch trzecich z żydów złożona, napadła następnie na plebanję w Niewodnicy, gdzie związawszy stróża nocnego i groźbą zmuszając go do milczenia, spłądowała mieszkanie ks. proboszcza Dowbora.

Ani wystrzały z rewolweru, jakimi przywitał napastników ks. D., ani obecność drugiego jeszcze kapłana R., nie powstrzymały ich ani na chwilę; zabrawszy około tysiąca rubli, i tym razem wszelkie ślady za sobą zatrzcąc zdołali szczęśliwie.

Wszyscy trzej operujący na plebanji złodzieje (dwaj inni pozostali na dworze przy stróżu), byli zamaskowani, a jakkolwiek zaopatrzeni byli w broń palną, a ks. D. stawiał był z początku dzielny opór, nie jednak obu księżom nie uczynili złego. Przeciwnie pozwalali sobie barszkwować z nimi wesoło, a na odchodnym, żałując, iż tak skromnie się obłowili, pokilkakroć powtarzali zapewnienie, „iż stróż w niczem nie jest winien.“

Niedalek zaś, jak przed kilku dniami, we wsi Topole, wystrzałem z rewolweru ranił śmiertelnie niewiarną, jak wieść głosi, żonę swą i jej ojca, Kroll niejaki, niegdys podobno strażak białostocki, obecnie zaś wiodący próżniaczy żywot, niepięć i pijak.

Po dokonaniu zbrodni Kroll powrócił do Białegostoku, zkad perjodycznie robił wycieczki do swej małżonki... po jej całotygodniowy zarobek. Tu też w jednym z szynków wkrótce ujęty i uwięziony został. Żona zaś jego, po parodniowej kuracji w szpitalu tutajszym, zmarła onegdaj i wczoraj już pogrzebaną została. Ojcu Krollowej niebezpieczeństwo nie grozi żadne, rana jego jest blaha.

Nakuciec w dniu 29-ym b. m. w Zwierzycu.

